

Poznávej svět, poznáš sebe

Když se člověk narodí, tak je jak nepopsaný list papíru. Začne-li poznávat svět, tento papír se pomalu naplňuje. Jednou částí procesu poznání je možnost cestovat, na vlastní oči se seznamovat se světem.

Premýšlím – li o svém dětství, tak mi ve vzpomínkách vystává prožitek z mého prvního velkého výletu.

Starší sestra mé matky ještě za období Habsburské monarchie odešla do Maďarska, kde se vdala v době, kdy mi do čtvrtých narozenin chybělo několik měsíců nás teta pozvala ještě si pamatuji některé zážitky z tohoto výletu Strýc nám umožnil poznat jeho rodnou zem.

Navštívili jsme Budapešť a já zjistil, že je to vlastně složenina názvů dvou městských částí. Na levém břehu je Buda s pánským sídlem na vyvýšenině, odkud jsem z cimbuří hleděl přes Dunaj, kde na nábřeží v Pěšti stála impozantní budova Parlamentu. Mezi těmito částmi se na Marketině ostrově překrásné lázně s teplou minerální (termální) vodou, kde jsem se nádherně čvachtal. Dále mi v paměti utkvěla vzpomínka, v mých dětských očích, ohromné náměstí, kde stály řady nůsí a košů a u nichž chovatelé a pěstitelé velmi hlasitě, jeden přes druhého nabízeli své výrobky a výpěšky.

další naše cesta vedla na Blatenské jezero, kde jsme se ubytovali ve městě zvaném Balatonfüred a já měl možnost na parníčku plout po celé délce ostrova. Tam jsem získal jednu

velkou moudrost. Při pohledu na vodní hladinu jsem poznal, že svět je kulatý, neboť druhý břeh jezera byl již ukrytý za obloukem hladiny. Nakonec jsme navštívili i část zvanou Tiháni, odkud jsem si z písečného břehu přivezl na památku několik škebliček. Bylo to pro malého kluka velké poznání.

Uběhlo několik let a můj otec se v zaměstnání seznámil s pánem, který žil na Podkarpatské Rusi. Několikrát nás navštívil a poté nás pozval na návštěvu k nim. Tak o prázdninách jsme sedli do rychlíku a přes půlku Čech, Moravu a Slovensko a kus Podkarpatské Rusi dojeli do Užhorodu, kde jsme přesedli na další vlak a jeli do Volovce a odtud autobusem do Filipce, kde otcův přítel bydlel. Vystoupili jsem z autobusu a dva mladší bratři hostitele nám pomohli se zavazadly. Nastoupili jsme několik kilometrů dlouhou pouť podél potoka, kde na trávníku, jenž potok lemoval stály dřevěné domy obyvatel. Přišli jsme k místu, kde bydlel náš hostitel. Jeho dům tvořil dřevěný srub se slaměnou střechou. Uvnitř byly dvě místnosti. Ve větší místnosti žila rodina. Byla velmi prostě vybavena. Lůžka, stůl, lavice, kamna nebyla, jen ohniště, kde se na ohni připravovala strava, komín nebyl, kouř odcházel laťovým stropem přes slaměnou střechu. V druhé menší místnosti bylo drobné domácí zvířectvo, dále tam byla též stáj pro dobytek a stodola, kde nám hostitel udělal palandu, tu vystlal slámou a pokryl plátnem a na přikrytí nám dal přikrývky z ovčí vlny. I když tento popis vypadá strašlivě, tak se nám tam velmi příjemně spalo. Život v takovýchto podmínkách je velmi skromný. Cukr vůbec neznali, solili solankou, což je slaný roztok dovážený v mnohaměsíčních intervalech ze slaných dolů v dřevěných kádích, takže si umíte představit kvalitu této ingredience po této době užívání.

Co jsem ale miloval, byl ovčí sýr, který jsme získali při návštěvě salaše. Poznávali jsme poloniny, kde se pásli skot a dobytek, lesy, kde jsme našli spoustu hříbků, které domácí obyvatelé nesbírali. Jediná houba, kterou sbírali byl ryzec peprný, kterou přidávali do polenty pro ochucení. Přivezli jsme si domů celý sáček sušených hříbků.

Rád vzpomínám na obyvatele, kteří byli velmi milí. Jelikož mám zálibu v památkách, tak i odtud jsem si něco přivezl. V potoce, jež tekl kolem našeho místa pobytu, jsem nacházel drobné kaménky průhledné jak sklo, krásně obroušenou vodou potoka, kdy místní obyvatelé je nazývali „Marmarožské dýmanty“ a krabička těchto „drahokamů“ mi tuto krásnou návštěvu připomíná.

Poté potkalo naši vlast neštěstí v podobě nacistické okupace, veškeré představy o cestování vzaly za své. Nanejvýš jsme si mohli v blízkých lesích hrát na kovboje a indiány., ale i toto

temné období skončilo a my mohli svobodně dýchat. naše vlast po válečném období byla značně zdevastovaná, takže místo výletů nás čekaly brigády.

Jezdili jsme na Kladno do dolů, kde jsme nosili tesařům trámy na výdřevu štol a po úpadní na svážnou tlačili vozíky s uhlím

Já v té době končil druhý rok učebního oboru radiomechanik a založili jsme odbočku Svazu amatérů vysilačů, postavili jsme si krátkovlnné přijímače, učili se morseovku, angličtinu a chytali korespondenci radioamatérů z Ameriky, Austrálie, prostě celý svět byl najednou malinký, což byl náš nový způsob turistiky.

Podářilo se mi složit přijímací zkoušky do leteckého učiliště a nastoupit tam výcvik. Ale osud je krutý. Po několikaměsíčním výcviku jsem se stal účastníkem dopravní nehody s komplikovaným úrazem pravé bérce. Následovalo 7 měsíců pobytu v nemocnici s několika chirurgickými zákroky a dále 5 měsíců domácího léčení o berlích s nohou v sádrovém obvazu. po ukončení léčení se sice funkce obnovila, takže jsem se mohl normálně pohybovat, ale na vysokou zátěž při turistice to nebylo. Osud mi ale byl milosrdný, neboť mi umožnil návrat do učiliště. po ukončení výcviku a jmenování letcem jsem nastoupil jako instruktor praktického výcviku, takže jsem měl to nesmírné štěstí, že jsem mohl většinu pracovní doby trávit v kabině letadla. A tak zcela jiným způsobem tj. okénkem kabiny mohl poznávat svou krásnou vlast i nadále.